

Hydrocele / spermatocele operatie

Operaties van de bijbal

INLEIDING

In overleg met uw arts zal er bij u een hydrocele of spermatocele operatie verricht worden. Deze operatie betreft een ingreep aan het scrotum (balzak).

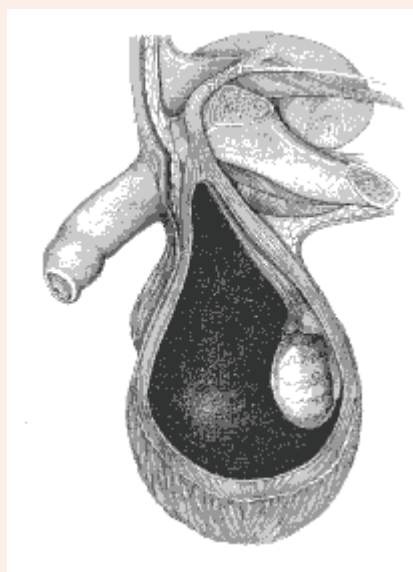
Een hydrocele (hydros=water, cele=holte) is een goedaardige zwelling, uitgaande van het scrotum, gevuld met vocht. Deze komen zeer frequent voor en behoeven veelal geen behandeling.

Een spermatocele is een vochtholte, aanvankelijk ook gevuld met spermacellen. Een spermatocele is vaak los van de zaadbal te voelen, terwijl bij een hydrocele de zaadbal binnenin de vochtholte zit.

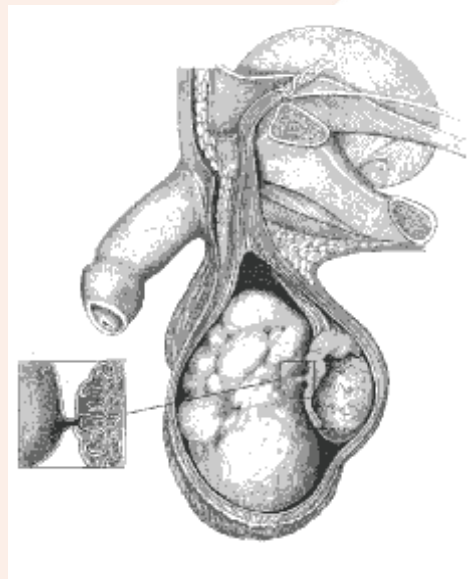
Als hydrocele of spermatocele bestaat kan het niet kwaadaardig worden als er niets aan gedaan wordt.

ONTSTAAN

Normaal worden de zaadballen omgeven door een met vocht gevuld vlies waarbinnen de zaadbal kan bewegen. Onder bepaalde omstandigheden, zoals een trauma (ongeval) of infectie, maar heel vaak ook zonder aanwijsbare oorzaak, neemt de hoeveelheid vocht rond de bal sterk toe. Zo ontstaat een hydrocele. Soms ontstaat een hydrocele ook als reactie op een gezwel of ernstige ontsteking. Het is dan belangrijk dat de oorzaak van de hydrocele nader onderzocht wordt. Meestal is een lichamelijk onderzoek hiertoe voldoende, soms dient echografisch onderzoek van de balzak verricht te worden. Vaak zijn hydrocele's klein en zacht aanvoelend, soms echter kunnen zij groot worden tot wel 15 cm. in doorsnede.

hydrocele

spermatocele

Spermatocele's ontstaan vanuit de bijbal. Het zaadvocht vormt zich in de zaadbal en wordt vandaar naar de bijbal getransporteerd om verder te kunnen rijpen. Vanuit de bijbal gaat het zaadvocht via de zaadleider richting prostaat. De bijbal bestaat uit talrijke kleine verzamel-buisjes. Soms ontstaat er een verwijding van zo'n buisje omdat het zaadtransport niet adequaat verloopt (b.v. bij een ontsteking of ongeval). Vaak blijft zo'n verwijding klein, maar soms wordt deze groter en ontstaat er een spermatocele.

Een hydrocele of spermatocele gaat meestal niet vanzelf weer weg en geeft doorgaans geen klachten. Het is pijnloos en vaak beperkt van grootte. Er is alleen behandeling nodig wanneer ze zo groot worden dat ze hinderlijk zijn en klachten geven ten gevolge van kleding of bij bepaalde activiteiten. Soms wordt het cosmetisch aspect als storend ervaren.

DE BEHANDELING

De behandeling van een spermatocele of hydrocele bestaat uit een operatie. Deze ingreep kan vaak in dagbehandeling of tijdens een korte opname verricht worden. Vooraf worden, op de OK, de haren op de balzak geschoren. De ingreep gebeurt onder algehele narcose of via een regionale anesthesie, met behulp van de ruggenprik. De anesthesioloog zal dat met u bespreken. Meer informatie kunt u lezen in de folder 'Onder narcose?' Voor de ingreep moet u nuchter zijn.

MEDICIJNGEBRUIK

Met bloedverdunnende medicijnen, zoals Sintrom(mitis), Marcoumar, of Acenocoumarol dient u minstens vier dagen voor de behandeling te stoppen. Voor Ascal, Naprosyne, Voltaren, Aspirine e.d. is dat 7 tot 10 dagen voor de behandeling. Doe dit altijd in overleg met uw behandelend arts. Als uw bloed op de dag van de behandeling te 'dun' is kan de behandeling niet doorgaan.

Overige medicijnen die u altijd gebruikt, mag u gewoon innemen.

DE OPERATIE

De uroloog maakt een snede in de balzak en inspecteert via deze snede de bal en bijbal. Vervolgens verwijdert hij de hydrocele of spermatocele en sluit de huidwond met oplosbare hechtingen. De ingreep duurt ongeveer 30 minuten.

NAZORG

De eerste week na de ingreep is het verstandig om het rustig aan te doen. U voelt meestal zelf het beste wat u wel en niet kunt. Vaak is er na de operatie een zwelling rondom de zaadbal. Deze verdwijnt geleidelijk. Om de kans op zwelling te verminderen is het raadzaam om na de operatie, ook 's nachts, een onderbroek te dragen die steun geeft (dus geen boxershorts).

De verbandgazen waarmee de balzak is ingepakt moet u 2 dagen laten zitten, hierna kunt u het verband verwijderen en mag u weer douchen. Na 7 dagen is zwemmen meestal weer mogelijk.

MOGELIJKE COMPLICATIES

Soms ontstaat er na de ingreep een bloedingstorting, overmatig pijn in het wondgebied of een infectie. Een blauwverkleuring van de wond komt geregeld voor en behoeft geen verdere behandeling. Zelden komt de hydrocele terug (1-5%). Na een spermatocele operatie is het mogelijk dat een nieuwe spermatocele ontstaat.

Omdat de bijbal verantwoordelijk is voor het transport van zaadcellen van de zaadbal naar de prostaat, is het altijd mogelijk dat een operatie aan bijbal (alleen bij een spermatocele) een afsluiting van dit transportsysteem veroorzaakt. Dit zou kunnen leiden tot sterilisatie aan de geopereerde zijde. Daarom dient er bij mannen met een kinderwens terughoudend gehandeld te worden met behandeling van spermatoceles. Bij een hydrocele operatie is dit niet van toepassing.

ALTERNATIEF

Wanneer een operatie niet gewenst of niet mogelijk is kan een hydrocele behandeld worden door middel van aspiratie. Dat betekent dat het vocht met een naald uit vochtolte opgezogen wordt. Soms wordt er hierna een stof ingebracht om verkleving van de wanden van de holte te bewerkstelligen. Met deze techniek is er een hogere kans op terugkeer van de hydrocele en op infectie.

CONTROLE.

Bij ontslag uit het ziekenhuis krijgt u een afspraak mee voor controle bij de uroloog.

ONVERWACHTS VERHINDERD

Als u door ziekte of een andere reden verhinderd bent om uw afspraak na te komen, neem dan zo snel mogelijk contact op met de polikliniek urologie.

VRAGEN?

De informatie in deze brochure is algemeen van aard en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts¹. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen.

Uw uroloog zal dit altijd met u bespreken. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek urologie.

¹ Bij deze folder is gebruik gemaakt van de tekst en de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Urologie.